

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@gov.fi

Hätäkeskuslaitos
hatakeskuslaitos@112.fi

Toimenpide-ehdotus

Tämä toimenpide-ehdotus koskee Aluehallintoviraston (jäljempänä AVI) 25.10.2023 Turun hätäkeskukseen tekemää työsuojelutarkastusta ja sen perusteella työnantajalle annettuja toimintaohjeita. Kyseistä tarkastusta koskeva tarkastuskertomus on toimenpide-ehdotuksen liitteenä (Liite 1). Todettakoon, että työsuojeluviranomainen voi antaa toimintaohjeita sellaisista asioista, joita sen se on havainnut lainsäädännön vastaiseksi.

Tekemässään tarkastuksessa AVI havaitsi, että työntekijät ovat kokeneet jo pidempään haitallista kuormitusta erityisesti työajoista, työhön keskittymistä häiritsevista tekijöistä sekä liiallisesta työmäärästä. Haitallista kuormitusta on koettu myös haastavissa asiakaspalvelutilanteissa.

AVI totesi tarkastuskertomuksessaan, että työnantajan on selvitettävä työn sisältöön, työn järjestelyihin ja työyhteisön sosiaaliseen toimivuuteen liittyvät kuormitustekijät, jotka aiheuttavat työntekijöiden terveydelle vaaraa. Tunnistettujen psykososiaalisten kuormitustekijöiden merkitystä terveydelle tulee arvioida, ja arviointi on tehtävä kattavasti ja järjestelmällisesti. Työnantajan on käytettävä ulkopuolisia asiantuntijoita, esimerkiksi työterveyshuoltoa, jos työnantajalla itsellään ei ole riittävää asiantuntemusta tunnistaa työn psykososiaalisia kuormitustekijöitä tai arvioida niiden merkitystä terveydelle.

Tarkastuskertomuksessa AVI totesi myös, että työaikakuormituksen osalta on otettava huomioon esimerkiksi työpäivien pituus, kokonaistyöaika, peräkkäisten työvuorojen toistuvuus, työvuorojen kiertosuunta, ylityöt ja niiden määrä, työn suorittamisajankohta, työaikojen ennakoitavuus, työhön sidonnaisuuden aiheuttama kokonaiskuormitus sekä työntekijän mahdollisuus säädellä työpäivän pituutta itse ja mahdollisuus riittävään palautumiseen työpäivien aikana ja niiden välillä. Työnantajalla tulee olla tieto työn kuormitustekijöistä ja niiden merkityksestä työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Työnantajan on suunniteltava ja toteutettava vaarojen arvioinnin perusteella tarvittavat työturvallisuuslain mukaiset toimenpiteet työolosuhteiden parantamiseksi.

Työnantaja lähetti tätä tarkastusta varten vuonna 2020 tehdyn työpaikkaselvityksen, josta AVI totesi tarkastuskertomuksessaan seuraavasti:

”...työpaikkaselvitys on puutteellinen psykososiaalisten kuormitustekijöiden osalta. Se ei arvioi kaikkia työn sisältöön ja työn järjestelyihin liittyviä kuormitustekijöitä eikä näin ota myöskään kantaa mahdollisen haitallisen kuormituksen hallintakeinoihin.

Työnantajan on huolehdittava, että työterveyshuolto tekee kirjallisen työpaikkaselvityksen, jossa selvitetään työpaikan psykososiaaliset kuormitustekijät ja arvioidaan niiden terveydellinen merkitys. Selvitys on tehtävä siten, että työterveyshuolto voi tehdä toimenpide-ehdotuksia työnantajalle.

Tiedot on kirjattava selvityksestä tehtävään asiakirjaan.”

Vaadimme Häätäkeskuslaitosta noudattamaan toimintaohjeita, jotka työsuojeluviranomainen on antanut Turun hätäkeskukselle. Tiedossamme on, että samanlaisia epäkohtia on myös muissa hätäkeskuksissa. Kehotamme työnantajaa tekemään samat toimenpiteet myös muiden hätäkeskusten osalta.

Erityisesti kasvaneet puhelumäärät vaativat tarkempaa selvitystä. Vastavalmistunut päivystäjä saattoi käsitellä 14 000 puhelua vuoden 2023 aikana. Määrä on kasvanut viime vuosina tuhansilla. Häätäkeskuslaitoksessa ei ole tehty selvitystä siitä, millainen määrä puheluita mahdollistaa laadukkaan ja turvallisen työn tekemisen.

Me henkilöstön edustajina olemme valmiita tukemaan työnantajaa tässä prosessissa ja antamaan oman panoksemme paremman työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden kehittämiseksi Hätäkeskuslaitoksessa.

SPALin Hätäkeskustyöryhmän puolesta
Vantaalla 4.9.2024

Patrick Tiainen
varapääluottamusmies
Suomen hätäkeskusammattilaisten liitto HAL

Mikko Laine
työmarkkina-asiantuntija
Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL

Liitteet
Liite 1, AVIn tarkastuskertomus 2023/21194

